

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

Innovative leadership of school administrators enhanced the effectiveness
for schools under the office of Udon Thani primary educational
service area 3

ลดาวัลย์ วงศ์สินธุ์

Ladawan wongsin

ประมวล อุ่นเรือน

Pramual Unruean

ศศิรดา แผงไทย

Sasirada Pangthai

วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

Pitchayabandit College

E-mail: Ladawanwongsin05092533@gmail.com

Received: 25 January 2024; Revised: 16 February 2024; Accepted: 16 February 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 และ 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 133 คน เลือกโดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2566 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน จำนวน 218 คน รวมทั้งสิ้น 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .781$)

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ร้อยละ 67.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = .193 + .382x_6 + .192x_2 + .250x_5 + .106x_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = .392Zx_6 + .218Zx_2 + .242Zx_5 + .130Zx_3$$

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ประสิทธิภาพ

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the levels of innovative leadership for schools administrators under the office of Udon Thani primary Educational Service Area 3, 2) to study the effectiveness of schools under the office Udon Thani primary Educational Service Area 3, 3) to study the relation between innovative leadership and the effectiveness of schools under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3, and 4) to study innovative leadership that affects the effectiveness of educational institution administration. of educational institution administrators Under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3. The sample used for this research were 351 persons from schools administrators for 133 persons by purposive sampling and from the teachers under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 in academic year 2023 by stratified and proportion samplings. The instruments using for this research were 5 rating scales questionnaires with the confidence at 0.97. The statistics using for data analysis included mean, standard deviation, and correlation of pearson product moment and step multiple regression analysis.

The results of findings were as follows :

1) the innovative leadership for schools administrators was in the highest level.
2) the effectiveness for the schools under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 was in the highest level.

3) the innovative leadership and effectiveness for schools under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 were on positive relation of the highest level and were on statistical significance at .016=780 level.

4) The Innovative leadership for the aspects on risk administration, innovative thinking, usage of informational technology and communication and having the vision on change and ability for together prediction of educational effectiveness under the office of Udon Thani Primary Educational Service Area 3 on the percentage of 67.00 and was on statistical significance at .01 level on the equation as follows :

Predictive equation on raw marks as

$$\hat{Y} = .193 + .382x_6 + .192x_2 + .250x_5 + .106x_3$$

Predictive equation on standard marks as

$$Z = .392Zx_6 + .218Zx_2 + .242Zx_5 + .130Zx_3$$

Keywords: Relation, innovative leadership, effectiveness

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 -2564) นับว่าเป็นช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่ได้สั่งสมมาเป็นเวลานาน ท่ามกลางสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินการเทคโนโลยีนำไปใช้ในการผลิตสื่อ และนวัตกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการทำงานในสถานศึกษามีความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ วิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้งและเปิดใจรับแนวคิดใหม่กล้าคิดแตกต่างอย่างสร้างสรรค์รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอดเพื่อหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาเองจึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนใจผู้รู้และพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่องและอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตัวเองมีคุณลักษณะของผู้นำ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างโดดเด่น โดยเฉพาะทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของตนเอง ครูพร้อมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ฮอร์ท และ บัคเนอร์ (Horth & Buchner, 2009) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีทักษะที่จำเป็น คือ ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) ถือว่าเป็นทักษะที่ต้องหมั่นฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญ ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่ศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตัวเองให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leader) เพื่อจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเองร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ ซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้ได้นวัตกรรม หรือสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นอีกแนวทางที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การดำเนินการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมที่จะสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานในสถานศึกษาตลอดจนการนำนวัตกรรมเหล่านั้นไปให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้การยอมรับและนำสิ่งเหล่านั้นมาใช้กับตนเองก่อนเผยแพร่หรือส่งเสริมให้ครูและที่สำคัญสิ่งทีผู้นำต้องมีคือความสามารถในภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลาส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารโรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3 ได้ดำเนินการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและจัดระบบนิเทศกำกับติดตามดูแลภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ด้วยการยกระดับให้มีมาตรฐานโดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากข้อมูลการทดสอบระดับชาติของสำนักงานมาตรฐานการทดสอบ o-net ปีการศึกษา 2560 ถึงปี 2565 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในทุกกลุ่มสาระซึ่งประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ต้องได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโดยปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากสาเหตุหลายประการเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการที่บุคลากรในโรงเรียนมีความคิดความเชื่อค่านิยมและพฤติกรรมที่แตกต่างกันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถมีภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นในเชิงนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพส่งผลให้เกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 4,046 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้การประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan,1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเลือกโดยใช้วิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 133 คน และครูผู้สอนเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random

Sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนจำนวน 218 คน หลังจากนั้นคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบใส่คืน รวม จำนวน 351 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 มีจำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
- 1.2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
- 1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
- 1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม
- 1.5 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 1.6 ด้านการบริหารความเสี่ยง

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้จำแนกประสิทธิภาพออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.2 ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
- 2.3 ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 4) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 5) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) ด้านการบริหารความเสี่ยงเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับตามรูปแบบของลิเคอร์ท (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู 3) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษาและการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามรูปแบบของลิเคอร์ท (Likert)

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือด้วยตนเอง โดยสร้างแบบสอบถามเป็นไปตามหลักวิชาการที่ถูกต้องและหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ซึ่งมีการดำเนินการดังนี้

- 4.1 ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3

4.3 สร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาร่างแบบสอบถาม

4.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมขององค์ประกอบของสาระการวัด ความถูกต้องเหมาะสมในด้านการใช้ภาษา ความเรียบร้อยและนำเสนอแนะที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ลงความเห็นและให้คะแนนวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (มณีรัศม์ พัฒนสมบัติสุข, 2564) ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

4.6 นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4.7 นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) เพื่อวัดความสอดคล้องภายใน (Measure of Internal Consistency) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลซึ่งไม่ได้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจริง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3 จำนวน 30 คน และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (มณีรัศม์ พัฒนสมบัติสุข, 2564) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

4.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง จากนั้นนำไปจัดพิมพ์ใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษางานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3” โดยรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างผ่านทางโรงเรียนด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 ถึง สิงหาคม 2566

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางระบบ SMSS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 พร้อมกับ QR Code แบบสอบถามออนไลน์จำนวน 351 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากสถานศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง จนครบ 100 %

5.3 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

6.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) ปรับมาจากกรอบแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด

6.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ปรับมาจากกรอบแนวคิดของชูศรี วงศ์รัตน์

6.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) แบบขั้นตอน (Stepwise)

ผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนี้
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.11	0.56	มาก
2 ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.00	0.63	มาก
3 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	3.96	0.69	มาก
4 ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม	4.12	0.67	มาก
5 ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.13	0.54	มาก
6 ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.11	0.58	มาก
รวม	4.08	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.13$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($\bar{x} = 4.12$) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

กับการจัดการบริหารความเสี่ยง ($\bar{x} = 4.11$) และด้านการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.00$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.96$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

	ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.97	0.59	มาก
2	ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู	3.97	0.59	มาก
3	ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนสถานศึกษา	4.03	0.62	มาก
	รวม	3.99	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.03$) รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 3.97$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = .781$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการบริหารความเสี่ยง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูงสุดคือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ($X_7 : r_{xy} = .738$) ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม ($X_3 : r_{xy} = .509$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่ดีที่สุด และสร้างสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจาก 6 ด้าน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงโดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ได้ร้อยละ 67.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ของการพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .382, .192, .250 และ .106 ตามลำดับ

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 มีค่าเท่ากับ .819 มีอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 67.0 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ .324 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 ได้ดัง

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = .193 + .382x_6 + .192x_2 + .250x_5 + .106x_3$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = .392Z_{x_6} + .218Z_{x_2} + .242Z_{x_5} + .130Z_{x_3}$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้เนื่องจาก การมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์ เห็นความสำคัญและสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ นำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้นักศึกษามีประสิทธิภาพ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอาฟานตี คอลออาแซ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร ในการบริหารจัดการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญเลิศ แสงทอง (2552) ได้สรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์และเครือข่ายโทรคมนาคม ที่เชื่อมต่อกัน สำหรับใช้ในการส่งและรับข้อมูล และมีมิติเดียวเกี่ยวกับความรู้ โดยผ่านกระบวนการ ประมวลหรือจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและความสะดวกมาใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้คนไทยสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิต ทรัพย์รวงทอง (2566) ได้ศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่องรูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การบริหารความเสี่ยง (2) การใช้เทคโนโลยี(3) การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์(4) การสร้างองค์กรนวัตกรรม (5) การมีวิสัยทัศน์ (6) บทบาทหน้าที่ และ (7) การทำงานเป็นทีม

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน มีการประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนดการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่การบริหาร การปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภารดี อนันต์นาวี (2553) ที่กล่าวว่า ความสามารถของผู้บริหารและครูในการร่วมพัฒนาเปลี่ยนแปลงวิธีการ ดำเนินงาน ทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอนเพื่อให้สถานศึกษาก้าวหน้าทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแนวความคิดของ Mott (1972) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาจะต้อง

มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การกำหนดนโยบายต่างๆของสถานศึกษาจะต้องสอดคล้อง และทันสมัยกับความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลง นโยบายของสถานศึกษาไม่ควรยึดตายตัวจน เปลี่ยนแปลงไม่ได้จะทำให้ล้าสมัย ในขณะเดียวกัน จะต้องสามารถปรับให้ทันสมัย ทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน ควรมีนวัตกรรมและสื่อการสอนใหม่ ๆ มีการค้นคว้าและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์การสอนอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมให้มีความสะอาด ร่มรื่น เพื่อให้เกิด บรรยากาศทางวิชาการ และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนางทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต2 พบว่า ผู้บริหารสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษาได้อย่างลงตัว ประหยัด และคุ้มค่า ผู้บริหารและครูสามารถพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภายใน สถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ผู้บริหารและครูร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆในสถานศึกษาได้ดี บุคลากรของสถานศึกษา สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมยุคปัจจุบันได้ดี

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการ บริหารปัจจัยและกระบวนการกระบวนการดำเนินงานต่างๆโดยมีการวางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยงกำหนด แนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันและลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ทำให้ระดับความเสี่ยง และผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมีผลต่อการปฏิบัติงานน้อยที่สุด กำกับ และตรวจ ติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างมีระบบอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ มีการคำนึงถึงเป้าหมายขององค์กร เป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ประวัติ ยงบุตร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พบว่า การบริหารความเสี่ยงถือเป็นกระบวนการที่คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรทุกคนใน องค์กร ใช้ในการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมความ เสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายของ องค์กรเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวพอรุ่ง แสงนวล (2563) พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษาต้องจัดการประชุม อบรม สัมมนาเพื่อประเมินความเสี่ยง การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความ เสี่ยง และทำแผนการจัดการและแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อรองรับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่จะเกิด ความเสี่ยงขึ้นกับโรงเรียนเมื่อเวลาเปลี่ยนไปหรือ ภายหลังการดำเนินการตามกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงแล้ว ซึ่งจะช่วยให้สามารถค้นพบความเสี่ยง ใหม่ที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งทำให้ทราบว่าแผนการบริหารความเสี่ยงที่ กำหนดนั้นสามารถลดหรือควบคุม ความเสี่ยงได้หรือไม่และมีประสิทธิภาพดีควรจะดำเนินการต่อไปหรือต้อง ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

4. การสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 จากตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้งหมด 6 ด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิด สร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนด้านที่ไม่เข้าสู่สมการพยากรณ์ คือ ด้านการ สื่อสาร ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการคิดค้นนวัตกรรม

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 3 พบว่า จากการสังเคราะห์ที่มีจำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง 4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 5. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6. ด้านการบริหารความเสี่ยง ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3

สรุป

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ประกอบด้วยด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 ด้านการบริหารความเสี่ยง มีอิทธิพลในเชิงบวกต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 มากที่สุด จึงควรส่งเสริม และพัฒนาการสร้างวิสัยทัศน์ด้านการบริหารความเสี่ยง การรับมือและบริหารจัดการกับความเสี่ยงให้กับผู้บริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น ส่วนด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ต่ำกว่าทุกด้าน และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในทางบวก เนื่องจาก การคิดสร้างสรรค์ คือการคิดนอกกรอบ คิดสิ่งใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม สร้างแนวความคิดใหม่ๆ ในการขับเคลื่อน ให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรม สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต3 ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและด้านความพึงพอใจในการทำงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตลอดจนปรับเปลี่ยน

ทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ที่จะทำให้อุบลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่มี
มีความพึงพอใจในการทำงานและมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ดังนั้นจึงควรศึกษาสถานศึกษาประเภท
อาชีวศึกษาของหน่วยงานภาครัฐ หรือสถานศึกษาเอกชน ในระดับที่ต่างกัน เช่น ระดับประถมศึกษา
มัธยมศึกษา หรือระดับอุดมศึกษา หรือเปรียบเทียบกับสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ

2.2 ควรศึกษา และสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ ไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือนำไปใช้ ในเรื่อง
ต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาภาครัฐ ประเภทอาชีวศึกษา หรือ ภาคเอกชน

2.3 ควรวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาภาคสนาม ลงพื้นที่จริง ด้วยการสังเกต
แบบมีส่วนร่วม เพื่อศึกษาในเชิงลึกและตรวจสอบความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัย

เอกสารอ้างอิง

- ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา สระบุรีแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- บุญเลิศ แสงทอง. (2552). สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
เพื่อการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ประวดี ยงบุตร. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พอรุ่ง แสงนวล. (2563). การบริหารความเสี่ยงกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 9. วารสารศิลปการจัการ. 4(3), 672-685.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2553). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. ชลบุรี: สำนักพิมพ์
มนตรี.
- มณีนรีศรี พัฒนสมบัติสุข. (2564). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยทางการพยาบาลและสังคมศาสตร์.
วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 8(2), 329-343.
- สาร ทรัพย์รวงทอง. (2566). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยวิชาการ. 6(3), 309-324.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรอนงค์ โรจน์วัฒนบุลย์. (2553). การพัฒนาตัวแบบผู้นำเชิงนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- อาฟานดี คอลออาแซ และ ศรีญณี อุเสียนยาง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา.
วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ. 2 (2), 125-140.
- Horth D. & Buchner D. (2009). Innovation Leadership: How to use innovation to lead
effectively work collaboratively and drive results. Retrieved March 6, 2021. Form
<http://www.ccl.org>

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W., (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.

Mott, Paul E. (1972). The Characteristic of Efficient Organizations. New York: Harper and Row Publishers.